

#ERASMUSDAYS • 2019

What are YOU doing for #ErasmusDays ?

10, 11 & 12th

of October
2019

WWW.ERASMUSDAYS.EU

KÉZENFOGVA ALAPÍTVÁNY

ErasmusDays 2019

Ez a kiadvány a KézenFogva Alapítvány virtuális találkozására készült, ahol az elmúlt öt évben az Erasmus program támogatásával megvalósított programok eredményeit mutatjuk be

Az alábbiakban megosztjuk a projektjeink eredményeit, ahol koordinátorként vagy partnerként dolgoztunk. Ebben az online kiadványban (online összefoglaló könyv) is elérhető, amiben ezek az eredmények egy helyen, képekkel, rövid szövegekkel elérhetőek.

A kiadvány a Facebook oldalunkon is elérhető. www.facebook.com/kezenfogva

Itt élő bejelentkezéssel, különböző szempontokból (vezető, szakember, érintett felhasználó) mutatjuk be az eredményeket. A közösségi oldalunk követőit arra hívjuk, hogy kölcsönhatásba lépjünk, reagálunk az intervencióikra.

Erasmus támogatott Nemzetközi programjaink 2014-2019

ACCESS

2017-2019

IT és angol tananyag fejlesztés értelmi fogyatékos emberek részére.

Eredmények:

Tananyag fejlesztés alapfokú számítástechnikai ismeretek, internetbiztonság és angol nyelv témájában értelmi fogyatékos emberek részére. Tanári kézikönyvek, tanuló munkafüzetek és egyéb segédanyagok angol, svéd , szlovén és magyar nyelven.

<http://kezenfogva.hu/access>

Svéd partner honlapján: <http://www.fubstockholm.se/aktuellt/projekt/access>

DESIGN

2016-2019

Munkaerő-közvetítés módszertanának fejlesztése nemzetközi együttműködésben

Eredmények:

A DESIGN projekt képzéseket, tanácsadási szolgáltatást hoz létre, hogy erősítse nemcsak az elhelyezkedni kívánó fogyatékos személyek, hanem a szolgáltatók és a szolgáltatásokban dolgozó munkatársak szakmai potenciálját is.

<https://www.design-disability.org/>; <https://www.design-disability.org/documents-and-reports.html>

EMESE (EMISCS)

2015-2018

Mentorálási tananyag fejlesztése a szociális ellátásban dolgozó munkatársak részére

Eredmények:

Mentorképzési tananyag

Mentorálást értékelő eszköz

FINN mobilitás

2018

Felnőttoktatási munkatársak mobilitása, Érintettek bevonásának tanulmányozása - fogyatékos emberek a szervezet irányításában

Eredmények:

A szervezeti struktúra három szintjén megvalósuló finn tanulmányút eredményei alapján saját szervezetünkben meghatároztuk az érintettek bevonásának legfontosabb alapelveit és elkészült az akcióterv az érintettek szervezet irányításába történő bevonására. Ezt az alapítvány kuratóriuma elfogadta, az alapítvány stratégiájába beemelte. Ennek alapján 2021-ig létrehozunk egy tanácsadó testületet fogyatékos emberek részvételével, célja, hogy segítse az alapítvány munkáját véleményformálással, javaslattétellel. 2024-től e testületből egy fő a kuratórium ülésén, annak munkájában is részt vesz, képviselve az érintetteket.

["http://kezenfogva.hu/node/1842"](http://kezenfogva.hu/node/1842)

<http://kezenfogva.hu/node/1841>

[https://epale.ec.europa.eu/hu/node/89743"](https://epale.ec.europa.eu/hu/node/89743)

Fókuszban a jogok

2015-2017

A fogyatékos személyek és a velük foglalkozó munkatársak, családtagok jogtudatossága, az ENSZ Egyezmény egyes cikkeinek módszertani útmutatója

Eredmények:

Módszertani útmutató az értelmi fogyatékos személyek jogainak gyakorlásához
Útmutató az ENSZ Fogyatékossgal Élő Személyek Jogairól szóló Egyezményében foglalt jogok gyakorlásához (Könnyen érthető változat)

<https://lightsonrights.wordpress.com/methodological-guideline/>

STEPS

2015-2017

Az intézményi férőhely kiváltási folyamatot segítő tananyagok fejlesztése munkatársak, családtagok és fogyatékos személyek részére.

Eredmények:

Tréning anyag és útmutató a tapasztalati szakértők kiválasztásához és felkészítéséhez

A te otthonod vagy az enyém

Tovább lépés és előretervezés

Képzési anyag a szakemberek és fogyatékos személyek részére, az intézeti környezetből közösségi alapú lakhatásba való költözés átmenetének támogatásához
Co-tréneri kézikönyv

<https://goo.gl/forms/Cn0rk1RedJAONtey2>

Mi is közösen ünnepeljük Európa szerte az Erasmus+ programot és az európai partnerséget október 10-12. között.

Magyarországon Az #ErasmusDays 2019 keretében több, mint 70 különböző program közül lehet választani, minden oktatási szektor intézményei megtalálhatók- az egyetemektől kezdve a köznevelési és szakképzési intézményeken át, civil szervezetekig bezárólag a szervezők között, és készülnek izgalmas programokkal országszerte. A további programokról itt található információ: <https://tka.hu/erasmusdays-esemenyek>

ErasmusDays 2019 - ACCESS

ACCESS

2017-2019

IT és angol tanyanyag fejlesztés értelmi fogyatékos emberek részére.

Eredmények:

Tananyag fejlesztés alapfokú számítástechnikai ismeretek, internetbiztonság és angol nyelv témájában értelmi fogyatékos emberek részére. Tanári kézikönyvek, tanuló munkafüzetek és egyéb segédanyagok angol, svéd, szlovén és magyar nyelven.

<http://kezenfogva.hu/access>

Svéd partner honlapján: <http://www.fubstockholm.se/aktuellt/projekt/access>

Válogatás az elkészült anyagokból, videókból:

- [ACCESS Conclusion Safety](#)
- [ACCESS Password](#)

A program bővebb leírása:

A KézenFogva Alapítvány 2017-2019 között egy nemzetközi partnerség keretében valósítja meg ACCESS (Adult education Courses on Capacity-building for the Employment and Support of Self-advocates) projektjét.

A pályázat célja, hogy angol nyelvi és informatikai alapismereteket tartalmazó tananyagokat fejlesszen értelmi fogyatékos személyek számára.

A pályázat ötlete, a partnerség ügyfeleink valós igényéből fakadt. Nemzetközi projektjeinknek köszönhetően rendszeresen találkozunk más nemzetiségű fogyatékos emberekkel, ilyenkor csak tolmácsolás, fordítás segítségével tudnak kommunikálni, kapcsolatot építeni vagy esetleg fenntartani.

Az internetet mindenki használja, azonban kevesen vannak tisztában a tényleges veszélyforrásokkal, amelyek a használat során leselkedhetnek rájuk. Az egyik legnagyobb veszély a nyelvtudás hiánya, hiszen az átlagos levélnek tűnő, azonban vírusokat tartalmazó emaileket a felhasználók megnyitják, rákattintanak a linkre és ezzel a saját fiókjukat és számítógépüket teszik ki veszélynek. Pályázatunk elsődleges célcsoportja a fogyatékos emberekkel foglalkozó szakemberek, akik rendelkeznek angol nyelvtudással és legalább felhasználói szintű számítógép ismerettel. A projekt megvalósítás során készült tananyagok nem angolra vagy informatikai tudásra akarják megtanítani a szakembereket, hanem arra, hogyan oktassák azt értelmi sérült és/vagy autista személyeknek. Így a projekt másodlagos célcsoportja a fogyatékos személyek, akik a tananyag tesztelés folyamatában vesznek részt és a visszajelzéseik alapján kerül módosításra az elkészült tananyag.

Innovatív elem önmagában az, hogy olyan tudás elsajátítására kínál lehetőséget az értelmi sérült emberek számára, amelyre felnőttkorban már kevés lehetőség van. A jelenlegi felnőttkorú értelmi fogyatékos személyek gyerekkorában még csak részben vagy egyáltalán nem valósult meg az integráció a közoktatásban. Ha mégis, akkor is tudjuk, hogy a nyelvtudás és az informatikai ismeretek tanítása sokkal hatékonyabb kisebb csoportokban, ahol van idő gyakorlásra, személyes odafigyelésre. Ez a fogyatékos személyek esetében még jobban jellemző. A partnerség minden szervezete hisz és elkötelezett abban, hogy az értelmi fogyatékosokkal élők is képesek ezek megtanulására, használatára, azonban velük másképp, nagyobb odafigyeléssel, több türelemmel, speciális eszközök segítségével kell foglalkozni az eredményesség érdekében. A projekt során kidolgozott tananyagok ezért két nagy részre oszthatóak: a szakembereknek szóló módszertani útmutatók és a sérült emberek számára készült könnyen érthető jegyzetek.

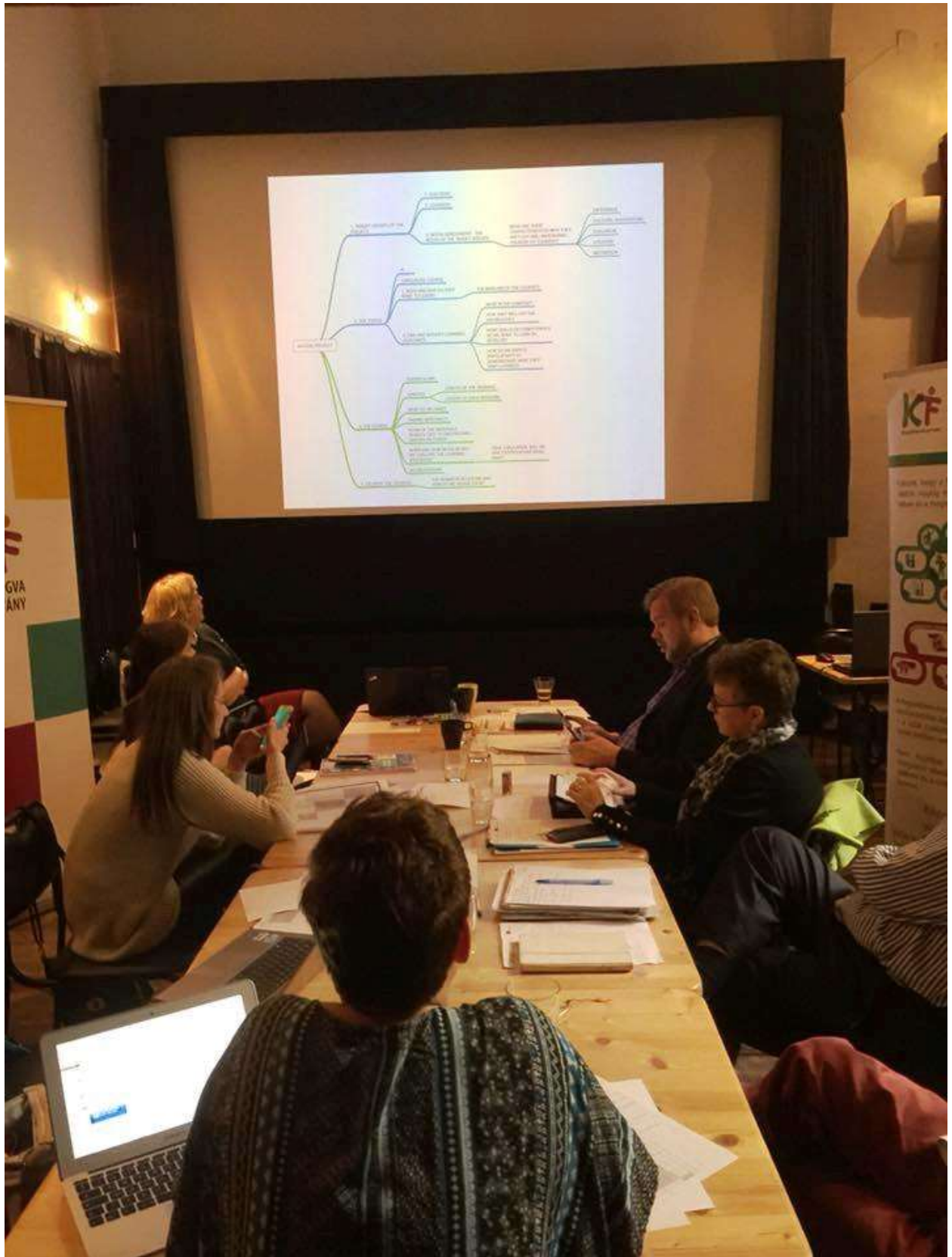
A projekt 3x2 angol nyelvű tananyag elkészítését tűzte ki célul:

- 1. Módszertani útmutató alapvető angol nyelvtudás elsajátításához,
- 2. Módszertani útmutató alapvető informatikai ismeret elsajátításához,
- 3. Internetbiztonság és ezeknek a könnyen érthető változataik.

Ilyen módon, komplexen összeállított tananyag, amely módszertani útmutatót és ahhoz kapcsolódó könnyen érthető módon készült jegyzetet tartalmaz csak kismértékben érhető el a program országokban.

Ezeket a tananyagokat a partnerségben résztvevő szervezetek lokalizálják, illetve tesztelik, majd a visszajelzések alapján szükségyszerűen módosítják.

#ERASMUSDAYS • 2019
What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th
of October
2019

ACCESS projekt hírlevelek

[ACCESS hírlevél 2019](#)

ACCESS projekt hírek

2019. Szeptember 9.

Előző héten tartottuk a projektet lezáró partner találkozót, amikor ismét volt alkalmunk svéd, angol és szlovén kollegáinkkal személyesen együtt dolgozni. A jó hangulatú találkozó során végigvettük az utolsó lépéseket, amik a sikeres projekt záráshoz még előttünk állnak. Közösén végiggondoltuk hogyan tudjuk a 4 partner országban és európai szinten is a tananyagokat minél szélesebb körben megismertetni a fogyatékos emberekkel, a szakemberekkel és más érdeklődőkkel.

2019. Szeptember 2.

Az angol partnerszervezet, a Social Care Training Ltd multiplier rendezvényére a közép-angliai Chesterfieldben került sor, ahol a résztvevők az Our Vision Our Future (OVOF) szervezet tagjai voltak. Az OVOF célja, hogy értelmi sérült személyek minél szélesebb körben tudják érdekeiket és jogait érvényesíteni. A résztvevők közül

sokan már egy korábbi rendezvényen is találkoztak az ACCESS projekttel, és most nagyon örültek neki, hogy mélységében ismerhették meg a tananyagokat.

2019. Augusztus 22.

Az ACCESS projekt a végéhez közeledik, így elkezdjük megosztani a tapasztalatainkat az érdeklődőkkel. A partner szervezetek a különböző országokban tartanak multiplikációs eseményeket, Magyarországon elsőként Pécsen mutattuk be a tananyagokat. A legnagyobb érdeklődés az internetbiztonság témája keltette a

hallgatóságban, ami nagyon fontos visszajelzés számunkra.

2019. július 1.

Az ACCESS projektben résztvevő négy ország szakemberei izgatottan várták az eredményeket a projekt tananyagainak második tesztelési fordulója után. Most, hogy a visszajelzések befutottak, bátran kijelenthetjük, hogy ismertető anyagaink nagyszerű fogadtatásban részesültek. A három fő terület; az alapfokú angol nyelvleckék, alapvető IT ismeretek és a biztonságos internethasználat témakörökben partnereink mindegyike kiváló visszajelzéseket kapott a tesztben résztvevőktől. Fejlesztő anyagaink a készségek oly széles körét fedik le, hogy a tanárok visszajelzései szerint mindenki talál bennük a maga számára hasznos ismereteket. Oly mértékű érdeklődés mutatkozott a projekt iránt, hogy további témaköröket is bevettünk a projektbe. Egy svéd visszajelzés szerint projektünk "remekül megadja a kezdő lökést". Mindezen felbuzdulva az utolsó simításokat végezzük ismertető anyagainkon, s hamarosan elérhetővé válnak minden kedves érdeklődő számára.

2019. május 9.

A CÉHálózat Egyesület éves közgyűlésén Pordán Ákos, a KézenFogva Alapítvány ügyvezetője számolt be az ACCESS projekt eddigi munkájáról. Az egyesület tagszervezeteit képviselő szakemberek nagy érdeklődéssel követték az előadást az európai partnerségben megvalósuló tananyagfejlesztésről.

2019. május 1.

Ebben a hónapban elkezdődnek az ACCESS program tananyagainak második körös tesztelései Svédországban, Magyarországon és Szlovéniában. Kíváncsian várjuk, hogy a tesztelésben résztvevők milyen visszajelzéseket adnak a továbbfejlesztett tananyagokra. Meglátásaik fontosak abban, hogy minél jobban használható és érthető tananyagot tudjunk kifejleszteni, ami később sok tanulásban akadályozott embernek számára lesz majd hasznos.

2018. december 15.

ACCESS projektünk keretében a múlt héten Ljubljanában szlovén, svéd és angol partnereinkkel együtt dolgoztunk alapvető számítógép használat, angol és internetbiztonság témájában. Az eddigi tanulságok levonva, az anyag kijavítva, indul a projekt utolsó éve!

2018. december 1.

Az elmúlt héten szlovén partnerünk, a CUDV Draga mutatta be az ACCESS projekt tapasztalatait az általuk szervezett „Are you ready to change?” elnevezésű nemzeti konferencián. Sokan voltak kíváncsiak eddigi munkánkra és közösen, európai partnerségben kifejlesztett tananyagunkra az alapszintű angol és IT, valamint internetbiztonság területén.

2018. október 15.

Továbléptünk az ACCESS programban és elkezdtek a tananyagok tesztelését! Az univerzális angol ACCESS anyagok immár az adott, tesztelő ország kultúrájának, szokásainak megfelelő példákat és feladatokat tartalmaznak. Alig várjuk, hogy megtudjuk, mik a szakképzett trénerek és a résztvevők tapasztalatai Svédországban, Szlovéniában és Magyarországon.

#ERASMUSDAYS • 2019

What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th

of October
2019

A partnerség a következő szervezetekből áll:

1. KézenFogva Alapítvány – koordinátor

A KézenFogva Alapítvány közel 20 éve szervez továbbképzéseket szociális, illetve oktatási területen dolgozó szakemberek számára. Jelenleg 30 továbbképzési programmal rendelkezünk, ezek között vannak módszer specifikus és vannak a szakemberek számára szóló komplex érzékenyítő programok. A képzéseinket az Alapítvány munkatársai és állandó tanácsadói dolgozzák ki. A képzésfejlesztés elemei: igényfelmérés vagy szükséglet meghatározás; beavatkozási lehetőség meghatározása - képzési téma kijelölése; képzés célcsoportjának, óraszámának, tematikájának meghatározása; program akkreditációs anyag összeállítása; oktatási és hallgatói segédanyag összeállítása. A képzések nemzetközi jó gyakorlatok átvétele vagy közös tananyag fejlesztés során is kerülnek be programunkba. Ekkor ez előbbi feladatok kiegészülnek a képzések és képzési anyagok adaptálásával és lokalizálásával, képzők képzésével.

2. Social Care Training Ltd – Egyesült Királyság

Az angol szervezet, bár hivatalosan nemrég alakult, de a szakemberekkel már évek óta közösen dolgozunk együtt. Az első közösen megvalósított pályázatunk 2009-ben kezdődött, azóta folyamatosan veszünk részt pályázatokban partnerként. Az SCT szakemberei mindig kiváló minőségű munkát végeznek, mind szakmailag, mind pedig menedzsmenti szempontból. Bár a szervezet maga kislétszámú, azonban a munkatársak elkötelezettek, felelősségteljesek és nagy tapasztalattal rendelkeznek a fogyatékos embereknek nyújtott szolgáltatások illetve a velük foglalkozó szakemberek felkészítésének területén.

3. FUB Stockholm – Svédország

Ezt a civil szervezetet 1952-ben néhány szülő alapította, azzal a céllal, hogy segítse a fogyatékos személyeket és családtagjaikat. Mára több mint 27 000 tagja és 150 helyi szervezete van Svédországban, ebből a stockholmi szervezetnek több mint 1 300 tagja van. Évente 6-10 alkalommal szerveznek különböző képzést, havi rendszerességgel számtalan szabadidős, sport tevékenységet (pl. táncklub, diszkó, tábor) szerveznek ügyfeleiknek. Ezekon felül jogi és életvezetési tanácsadást is nyújtanak. A velük való közös munka során a szolgáltatások nyújtásának egy teljesen másik szintű minőségét ismerhettük meg. Az ügyfelekkel való foglalkozás, az esélyegyenlőség biztosítása, az önállóság fejlesztése, a jogok érvényesítése az élet minden területén nagyon hiteles és példaértékű a FUB Stockholmnál.

4. CUDV Draga – Szlovénia

A CUDV Draga a legnagyobb szolgáltatást nyújtó szervezet Szlovéniában, amelyet a szlovén kormány hozott létre azzal a céllal, hogy teljes körű szolgáltatást, ellátást nyújtson a fogyatékos személyeknek. A KézenFogva Alapítvány 2009 óta dolgozik együtt ezzel a szervezettel. A közös munka során megbízható kollégáknak ismertük meg őket. Ugyanolyan szinten elkötelezettek a sérült emberek helyzetének javításában, mint mi. Nagy tapasztalatuk van közvetlen szolgáltatásnyújtásban illetve módszertani anyagok, fejlesztések kidolgozásában, egyes tananyagok könnyen érthető verziójának elkészítésében is. Nagy intézmény hálózatot működtetnek, sok ügyféllel és szakemberrel.

ErasmusDays 2019 - DESIGN

DESIGN

2016-2019

Munkaerő-közvetítés módszertanának fejlesztése nemzetközi együttműködésben

Eredmények:

A DESIGN projekt képzéseket, tanácsadási szolgáltatást hoz létre, hogy erősítse nemcsak az elhelyezkedni kívánó fogyatékos személyek, hanem a szolgáltatók és a szolgáltatásokban dolgozó munkatársak szakmai potenciálját is.

<https://www.design-disability.org/>

<https://www.design-disability.org/documents-and-reports.html>

Válogatás az elkészült anyagokból, képekből:

- [Kommunikációs eszköztár](#)

#ERASMUSDAYS • 2019
What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th
of October
2019

#ERASMUSDAYS • 2019
What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th
of October
2019

#ERASMUSDAYS • 2019
What are YOU doing for #ErasmusDays?
10, 11 & 12th
of October
2019

A DESIGN program leírása

2016-ban indult a KézenFogva Alapítvány legutóbbi nemzetközi projektje, amelynek témája a sérült emberek elhelyezkedése és foglalkoztatásban maradása különböző munkahelyeken. A hároméves pályázat megvalósításának első lépése egy olyan összefoglaló tanulmány megalkotása, amely a partnerség országainak ígéretes gyakorlatain alapul. A KézenFogva Alapítvány külső szakértők bevonásával választja ki az ország különböző szervezeteitől érkezett gyakorlatok közül az öt legjobb példát, amelyet a partnerek hasonló feltáró munkáját követően teszünk elérhetővé.

<http://www.design-disability.org/>

ErasmusDays 2019 - EMESE

EMESE (EMISCS)

2015-2018

Mentorálási tananyag fejlesztése a szociális ellátásban dolgozó munkatársak részére

Eredmények:

Mentorképzési tananyag

Mentorálást értékelő eszköz

Válogatás az elkészült anyagokból, képekből:

- [Információk a programról angol nyelven](#)
- [Angol nyelvű hírlevél](#)
- [Angol nyelvű mentorképzési tananyag](#)
([Mentor Training Course for European Social Care Workers](#))

#ERASMUSDAYS • 2019
What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th
of October
2019

ERASMUS

#ERASMUSDAYS • 2019
What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th
of October
2019

A banner for Erasmus Days 2019. It features a blue background with colorful geometric shapes (triangles, circles, lines) in shades of orange, pink, and teal. On the left, there is a stylized European Union flag. On the right, there is a circular graphic containing the dates '10, 11 & 12th of October 2019'. The text '#ERASMUSDAYS • 2019' is written in a bold, white font across the top, and 'What are YOU doing for #ErasmusDays?' is written in a pink banner below it. An arrow points from the text towards the date graphic.

A program bővebb leírása:

Koordinátor: EASPD (European Association of Service providers for Persons with Disabilities), Belgium

Partnerség: KézenFogva Alapítvány (Magyarország), inproof (Belgium), Social Care Training Ltd. (Egyesült Királyság), L.C. Educational Ltd. (Ciprus), Socialna asociacija Sv. Andrej (Bulgária), CUDV Draga (Szlovénia), CEDC Mira Sintra (Portugália), Fundatia Alpha Transilvana (Románia), Job-Link vzw (Belgium)

A pályázat célja, hogy egy mentorálási rendszer kidolgozásával elősegítse a szociális szektor attitűdbeli változását, hogy a korábbi, egészségügyi alapon fekvő megközelítést felváltsa az emberek igényein, jogain alapuló ellátás. A mentorok olyan tapasztalt személyek, akik bizalmon alapuló pozitív kapcsolaton keresztül segítik a kevésbé tapasztalt munkatársakat, hogy fejlesszék tudásukat, megértőbbé váljanak, és kialakítsák értékrendszerüket a mindennapi munkavégzés során. A hároméves projekt során az egységes kritériumrendszer alapján működő mentorálást segítő tananyagok tesztelése több lépcsőben valósul meg, amelybe társintézményeket is bevonunk.

[További információk angol nyelven, letölthető pdf formátumban.](#)

<http://www.easpd.eu/en/content/emisc-european-mentoring-social-care>

ErasmusDays 2019 - FINN mobilitás

FINN mobilitás

2018

Felnőttoktatási munkatársak mobilitása, Érintettek bevonásának tanulmányozása - fogyatékos emberek a szervezet irányításában

Eredmények:

A szervezeti struktúra három szintjén megvalósuló finn tanulmányút eredményei alapján saját szervezetünkben meghatároztuk az érintettek bevonásának legfontosabb alapelveit és elkészült az akcióterv az érintettek szervezet irányításába történő bevonására. Ezt az alapítvány kuratóriuma elfogadta, az alapítvány stratégiájába beemelte. Ennek alapján 2021-ig létrehozunk egy tanácsadó testületet fogyatékos emberek részvételével, célja, hogy segítse az alapítvány munkáját véleményformálással, javaslattétellel. 2024-től e testületből egy fő a kuratórium ülésein, annak munkájában is részt vesz, képviselve az érintetteket.

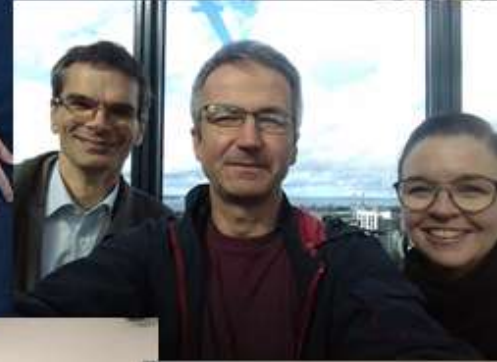
["http://kezenfogva.hu/node/1842](http://kezenfogva.hu/node/1842)

<http://kezenfogva.hu/node/1841>

[https://epale.ec.europa.eu/hu/node/89743"](https://epale.ec.europa.eu/hu/node/89743)

Válogatás az elkészült videókból, képekből:

A program bővebb leírása:

Az érintettek bevonásának tanulmányozása - fogyatékos emberek a szervezet irányításában (2017-1-HU01-KA104-035702)

Erősödő nemzetközi elvárás, hogy az érdekvédelmi és szolgáltató szervezetek bevonják intézményük irányításába a kedvezményezett csoportjukba tartozó embereket. A KézenFogva Alapítvány célja, hogy kedvezményezettjeit, a fogyatékos embereket bekapcsolja a szervezet operatív és szakmai irányításába. Ennek érdekében a projekt keretében a munkatársak egy már velünk dolgozó tapasztalati szakértővel közösen 3*5 napos látogatás keretében ismerik meg és tanulmányozzák a finnországi KVPS szervezet erre vonatkozó gyakorlatát. Minden egyes szervezeti egységből részt vesznek munkatársak, így minden a szakmai-operatív vezetés és a szakmai munkacsoportok (módszertani, foglalkoztatási, közvélemény-formálási) tagjai más-más szempont mentén tudják vizsgálni az érintettek bevonásának jó gyakorlatát. A jó gyakorlatot strukturált keretek között építjük be a működtetésbe. Az érintettek bevonásának legjobban adaptálható elemeit a projekt keretében kijelöljük, adaptálva a működtetésbe és a napi gyakorlatunkba építjük. A projekt elsődleges hatása az Alapítvány fejlődő szervezeti kultúrájában lesz tetten érhető. Emellett közvetlenül megjelenik azoknak az érintetteknek az életminőségének és érdekérvényesítő képességének fejlődésében, akik a szervezeti profilunk alakításában együtt dolgozhatnak velünk. Társadalmi hatások között a fogyatékos emberek új szerepben való megjelenése jelenik meg, a fogyatékos emberek befogadása és társadalmi szerepvállalása erősödik a projekt hatására.

Tapasztalatainkat és fejlődő működési gyakorlatunkat számos hazai projektben tudjuk továbbadni és megismertetni más szervezetekkel.

Az érintettek bevonásának tanulmányozása – fogyatékos emberek a szervezet irányításában

1. tanulmányút összefoglaló beszámolója

A fogyatékos emberek szervezeti működésbe való bevonásának gyakorlata és hatása a szervezet operatív és vezetési szintjén, illetve a külső kommunikációs és közvélemény-formáló tevékenységekben.

Résztevő neve: Pordán Ákos, ügyvezető
Fogadó szervezet neve: KVPS, Wärjäämö, ASPA
A tanulmányút helyszíne: Tampere, Helsinki (Finnország)
Dátum: 2018. március 25-30.

A tanulmányút során a fogyatékos embereknek a menedzsment tevékenységébe való bevonásával kapcsolatos találkozók a következők voltak: KVPS vezetősége, Wärjäämö nappali intézmény, Metse-Önérvényesítő szervezet.

Az fogyatékos emberek kiválasztásának módszereire láttunk többféle megoldást is. A KVPS szervezetnél olyan személyek vesznek részt a szervezet irányításában, akik a szervezet szolgáltatásainak nem igénybe vevői. Bevonásuk nem ment egyik napról a másikra. Közel 10 év kellett, amíg sikerült kiválasztani azt a rátermett értelmi fogyatékos embert, aki el tudja látni ezt a feladatot, illetve biztosítani számára a biztonságos környezetet. A közvetlen szolgáltatások nyújtásánál (Wärjäämö) a bevonásra kerülő fogyatékos személyeket a saját szolgáltatásaik igénybevevői közül választják ki, demokratikusan működtetve a szolgáltatásokat. Itt a kiválasztás gyorsabban megy, akár változhat is az egyes tisztségviselők személye. Találkoztunk önálló jogi személyiségű ún. önérvényesítő szervezettel is (METSE), amelyek tagjai és működtetői is fogyatékos emberek. Több, mint 20 év alatt sikerült 1000 fős tagságot verbuválniuk.

Az, hogy mely tevékenységekbe vonják be az érintetteket, szintén különböző az egyes szervezeteknél. Wärjäämö: A szolgáltatás szintjén különböző rendszerességgel tartanak megbeszéléseket, amelyeket a kliensek vezetnek. Formalizált formában, tisztségviselőkkel. KVPS: A vezetőség kéthavonta ülésezik és erre is egy fogyatékos kuratóriumi tag is meghívott. METSE: havi rendszerességgel tartanak összejöveteleket. A kiválasztási procedúra szervezeti szintenként más és más: szolgáltatói szint, vezetőség, vagy önálló önérvényesítő szervezet.

A fogyatékos személyek a tevékenység végzéséhez képességeikhez igazítottan, egyénre szabott képzéseket, illetve folyamatos szakmai támogatást kapnak könnyen érthető anyagok, személyes tanácsadás formájában. A tevékenység végzése során a fogyatékos személyek minden szinten megkapják azt a szükséges szakmai és adminisztratív segítséget, amely a tevékenység ellátásához szükséges. A munkavégzéshez kapcsolódóan költségtérítést kapnak, de fizetés nem. Erkölcsi és baráti megbecsülés jelenti számukra a motivációt.

A tevékenységekbe bevont fogyatékos emberek cserélődése a különböző szervezeteknél másként alakul:

Wärjäämö: A szolgáltatás szintjén vannak kisebb változások, de a fontosabb pozíció pl. az elnök személye nem változik már régóta. Ha érkezik újabb kliens, vagy egy régi elmegy, ez hozhat változást.

KVPS: A vezetőségben résztvevő fogyatékos személy 10 év alatt került kiválasztásra, stabil a helyzete, nem változik.

METSE: Nagyjából stabil tagsággal működnek, nincsenek nagyobb változások.

A fogyatékos emberek bevonása kapcsán ma már nincsenek különösebb nehézségek. Több, mint 20 éve kezdték el ezt a folyamatot, így mára kialakult mechanizmusok mellett működik a rendszer.

Finnországban svéd és angol minták nyomán az 1990-es években indult el a fogyatékos emberek különböző szintű bevonása. Egész Finnországra jellemző a mély demokratikus elköteleződés és tapasztalat, mind az iskolarendszerben, mind a munkahelyeken, így viszonylag egyszerűbben sikerült bevezetni ezeket a mechanizmusokat a fogyatékos emberek bevonásában is.

A legnagyobb sikerek az alábbi területeken voltak megfigyelhetőek:

A fogyatékos emberek bevonásával a szolgáltatások és az intézmények sokkal inkább figyelembe tudják venni a kliensek szükségleteit, véleményét. Intézményi mechanizmusok alakultak ki a bevonásukra, mellyel jelentősen növelték a kliensek elégedettségét. Összességében jelentősen nőtt a szolgáltatások színvonala.

Témánk szempontjából mindhárom általam ismeretett gyakorlat jó és követendő: szervezeti menedzsmenti szempontból a KVPS esetében a fogyatékos személynek a kuratórium életébe való bevonása, szolgáltatási szinten a Wärrjäämö szervezet gyakorlata, ahogyan a kliensek bekapcsolódnak saját sorsuk irányításába, illetve a METSE esetében az önérvényesítők szervezett és támogatott működtetése.

#ERASMUSDAYS • 2019
What are YOU doing for #ErasmusDays ?

10, 11 & 12th
of October
2019

A banner for Erasmus Days 2019 featuring colorful geometric patterns and the European Union flag. The text includes the hashtag #ERASMUSDAYS, the year 2019, and the dates 10, 11 & 12th of October 2019. A question 'What are YOU doing for #ErasmusDays ?' is written on a pink ribbon. An arrow points from the question towards the dates.

Az érintettek bevonásának tanulmányozása – fogyatékos emberek a szervezet irányításában

1. tanulmányút összefoglaló beszámolója

A fogyatékos emberek szervezeti működésbe való bevonásának gyakorlata és hatása a szervezet operatív és vezetési szintjén, illetve a külső kommunikációs és közvélemény-formáló tevékenységekben.

Résztevő neve: Kovács Éva, szakmai vezető

Fogadó szervezet neve: KVPS, Wärjäämö, ASPA

A tanulmányút helyszíne: Tampere, Helsinki (Finnország)

Dátum: 2018. március 25-30.

Vizsgált terület/szervezeti részleg: Kehitysvammaisten Palvelusäätio (KVPS)

A fogadó fél neve: Katri Hanninan, Kirsi Konola

Az érintettek bevonása 2008-ban kezdődött. A kezdetekkor abban biztosak voltak, hogy különböző támogatási szükséglettel élő embereket vonnak be a szervezet működésébe (csak értelmi fogyatékos emberek számára biztosítanak szolgáltatásokat).

A kiválasztás során a következő szempontokat vették figyelembe:

- reprezentáljon egy jellegzetes csoportot/szükségletet

- legyen valamilyen speciális érdeklődése
- földrajzilag megközelíthető legyen és a feladattal járó utazás ne okozzon számára aránytalan terhet

- a nemek nagyjából egyenlő arányban képviseltessék magukat

Fontos, hogy egymással is jól együtt tudjanak dolgozni, ne legyenek akadályozó ellentétek egyes tagok között.

Az érintett bevonása függ az adott időszak szervezeti tevékenységeitől, az érintett vállalásaitól és érdeklődésétől. A bevont érintettek egyrészt egyfajta projektcsapatként működnek, másrészt egyfajta tanácsadó szervként a szervezet mellett. Mivel a tagok a KVPS felhasználói is, így sokféle működésbeli dologra is vissza tudnak jelezni.

A szervezet munkatársai konzultációra, szakértésre is behívják őket (terület-, és tevékenységfüggően), így egyfajta tanácsadói szerepet is betöltenek.

A 10 főt, akik az Érintettek tanácsát alkotják, szép fokozatosan találták meg és vonták be. Ma ez egy stabil csapat, újabb tagok felvételét nem tervezik.

A szervezet tevékenységét mindenki ismerte, mivel felhasználói a szolgáltatásainak. Így inkább támogatást, semmint felkészítést kapnak a tevékenység végzéséhez.

Támogatást a munkájukhoz kapnak inkább. Van egy facilitátor, aki segíti a szervezést, időpont egyeztetést, jegyzetelést, stb. Az alapvető, hogy könnyen érhető formában elérhetővé teszik számukra azokat a dokumentumokat, amely ügyek konzultációjába bevonják őket.

A bevont fogyatékos személyek díjazást, fizetést nem kapnak. A feladattal, elfoglaltsággal járó presztízs túnik motivációs eszköznek.

Az érintettek bevonására éves tervet készítenek, amely tartalmazza azokat a terveket, programokat, projekteket, amelyekben részt kívánnak venni, vagy amelyeket maguk szeretnének létrehozni. A tervezésben és kivitelezésben a facilitátor, illetve a szervezet szakterület szerinti tanácsadója támogatja őket. A facilitátor más feladatai mellett vesz részt a csoport munkájában, így ez részükről szervezést és átszervezést igényel.

Mindenki a saját érdeklődése szerint visz projekteket. Többen blogot írnak, mások a helyi közösségben szerveznek csoportokat vagy szabadidős tevékenységeket. Részt vesznek rendezvényeken, kampányokban, interjút adnak, írnak, felszólalnak, ha kell. Nemzetközi programokban is dolgoznak. Az önálló projektjeik mellett elsősorban a szervezet éves működési terveit véleményezik, megbeszéléseken, tervezési üléseken vesznek részt.

Az érintettek aktívan részt vesznek a szervezet életében, kimutatható hatással vannak.

Az érintettek bevonása kapcsán nem láttunk semmilyen nehézséget. Természetes, hogy a fogyatékos embereknek esetleg több támogatásra van szükségük egyes dolgokban, és amiben támogatásra szorulnak, azt a munkatársak segítik is.

A KVPS-nél a szervezeti kultúra része, hogy figyelnek egymásra és mások szükségleteire, ebbe elég jól illeszkedik az, hogy fogyatékos emberekkel is együtt dolgoznak. Fontos, hogy a munkatársak attitűdje támogatói legyen, az érintettek bevonása egy hierarchikusabb, patriarchálisabb rendszerben elképzelhetetlen lenne.

A szervezetnek olyan módon kell működnie, hogy figyelembe kell vennie az érintettek igényeit, meglátásait és szükségleteit. Rengeteg olyan anyagot fejlesztettek ki, amely csak arról szól, hogy az érintett hogyan vehet részt jobban és könnyebben az élete alakításában. Ezek rövid, az érintetteket megszólító kiadványok.

A közös munkájuk során sok jó történet született, sok új kapcsolat jött létre, és jó munkahelyi kultúra fejlődött ki. Sok olyan projektet is létrehozta a közös munka hatása miatt, amely kifejezetten az érintettek hatékonyabb társadalmi részvételének megteremtésével foglalkozik.

Sok esetben természetesen a szülők is ott állnak a háttérben. Maga a szervezet is fontos értékének tekinti, hogy a „szülők a fogyatékos emberek hangjai”, azonban Finnországban erősebb önrendelkezéssel élnek a fogyatékos emberek, amit a felelős feladatok végzése is nagyon meg tud erősíteni.

Az érintettek bevonásának egésze jó gyakorlatnak tekinthető. A vezetési szinten, a működésben és az önálló projektekben egyaránt megjelenik az érintettek hangja. Jól látható módon az elmúlt 10 évben integráns részévé váltak a szervezetnek.

Az Inclusive research metodológiája: különböző témákat dolgoznak fel ezzel a módszerrel, az érintettek véleményét kéri a módszer segítségével, majd könnyen érthető formában közreadják az eredményeket. Az eddig feldolgozott témák: idősödés és idős kori szükségletek, munka, felnőttkor. Workshopok keretében dolgozzák fel a témát az érintettek bevonásával, ez alapján alakítják ki a kérdéseket, majd a kérdezés során egy támogató segít a válaszok rögzítésében és a kérdések feltételében, de alapvetően a kérdező és a kérdezett is fogyatékos ember.

Más jó gyakorlatok, amelyeket láttunk:

Me ytse – a finn értelmi fogyatékos emberek érdekvédelmi szervezete. A szervezetet az érintettek vezetik, a munkájukban 25 fő foglalkoztatott, emellett számos önkéntes és gyakornok segíti őket. Misszió: értelmi fogyatékos emberek képzése és tanítása annak érdekében, hogy érdekeikért felszólalni tudjanak. Fő alapelveik: a személyes méltóság tisztelete, érdekképviselés és a választás szabadsága, személyes tapasztalatok teljes elismerése, csapatmunka és együttműködés. A képviselőtestület 4 főből áll, akik a pénzügyi felelősséget viszik, a döntéshozatali tanács 8 értelmi fogyatékos emberből áll. Ők döntenek arról, hogy milyen irányba halad a szervezet és milyen tevékenységekben vesz részt, milyen tevékenységeket kezdeményez.

Stratégiai kérdésekről az éves találkozón döntenek a tagokkal közösen. Jelenleg 35 helyi csoport tartozik hozzájuk, folyamatosan növekszenek. Rendszeresen együttműködnek az Inclusion Finland-dal (KVPS alapító szervezete, szülőszervezet) és a KVPS-szel. <https://www.tukiliitto.fi/toiminta/me-itse-ry/>

A szervezet működésébe bevont fogyatékos személy tapasztalatai:

Vizsgált terület/szervezeti részleg: Érintettek tanácsa (KVPS)

Az adott területre bevont fogyatékos személy neve: Kriise Pääskynen

- <http://www.kvps.fi/blogit/meidan-blogi/yhdessa-olaa-ja-vaikuttamista>

10 éve dolgozik a csoportban, havonta 1-5 napot.

A szervezet működésében való aktív részvételre motiválja őt az érdekeinek érvényesítése, illetve az, hogy minél több területen hatással lehessen a fogyatékos

emberek társadalmi befogadásának előmozdításában.

A tevékenysége kapcsán legnagyobb személyes sikerének érzi nemzetközi kapcsolatok kialakítását, és nemzetközi projekteken való részvételét. Munkájában több területen tevékenykedik, a ME ytse szervezet munkájába is bekapcsolódott, helyi csoportok munkájában vesz részt.

Elégedett az általa végzett tevékenységgel, és nagyon érdeklődő volt a magyarországi helyzetet illetően. Számára természetes az összefogás és az együttműködés az érdekek képviselete területén.

Munkája során az utazás a legnagyobb nehézség, amit meg kell oldania. Ugyanakkor szeret utazni, a programjai végeztével még elmegy bevásárolni, kávézni, nézelődni. Utazási költségtérítést kap a munkájáért, illetve szakértői tevékenységéért napidíjat.

ESKON OSTOSLISTA

OTSALAMPPU Tokmanni	5-10 €
LEGOJA TOKMANNILTA Tokmanni, Citymarket	5-10 €
KANERVIA Tokmanni, Citymarket	5 €
MARJOJA Lidl	5 €
YHTEENSÄ 20-30 €	

#ERASMUSDAYS • 2019
 What are YOU doing for #ErasmusDays?
 10, 11 & 12th
 of October
 2019

Az érintettek bevonásának tanulmányozása – fogyatékos emberek a szervezet irányításában

2. tanulmányút összefoglaló beszámolója

Résztevő neve: Rozgonyi Zsuzsa, programvezető

Fogadó szervezet neve: KVPS

A tanulmányút helyszíne: Tampere (Finnország)

Dátum: 2018. június 10-16.

A finnországi tanulmányút során, a fogyatékos személyek részvételét, bevonását vizsgáltuk a szervezet egyes tevékenységeibe. Számomra projektvezetőként elsősorban az volt a fontos, hogy az egyes fejlesztési folyamatokban mekkora hangsúlyt kapnak, milyen feladatokban, döntésekben tudnak részt venni. A látogatás során több olyan szervezetet is megismertünk, akik együttműködő szervezetei a vendéglátónknak, a KVPS-nek (Kehitysvammaisten Palvelusäätio). Ez a szervezet az egyik legnagyobb szociális szolgáltatást nyújtó alapítvány Finnországban. Az országban jelenleg zajlik az intézményi férőhely kiváltási folyamat, amelynek lebonyolításában nagyon fontos szerepet játszik a KVPS. A szerencsejáték bevételének egy jelentős része érkezik az Alapítványhoz, amelyből aztán a fogyatékos személyeknek vásárolnak lakásokat, amelyekben önállóan élhetnek. Ezeket a lakásokat az érintettek igényei szerint, közösen választják ki, úgy, hogy azok fenntarthatóak is legyenek a benne élők bevételeiből. A lakások tulajdonjoga a szervezeté, a benne élők bérlők, akik bérleti díjat fizetnek. Azok, akik állapotuk miatt nem tudnak önállóan élni ők kisebb, közösségi alapú otthonokban élnek, amely vagy valamilyen civil szervezet vagy az önkormányzat tulajdonában van. Az otthonokban

#ERASMUSDAYS • 2019

What are YOU doing for #ErasmusDays ?

10, 11 & 12th

of October
2019

élők bár nagyobb támogatásra szorulnak, a személyi központú megközelítésnek köszönhetően részt vesznek az őket érintő döntésekben is. Az egyik ilyen otthon látogatása során a munkatársak elmondták, hogy az előző években közösen, az Erasmus+ keretében stratégiai partnerként megvalósított STEPS projektünk tananyagainak tesztelése és használata változásokat hozott az otthon működésében. A projektben leírt módszerek és eszközök alkalmazásával a támogatott személyeknek új képességeit ismerték meg, és olyan eszközöket kezdtek el alkalmazni, amelyek segítségével sokkal aktívabban be tudták vonni az érintetteket különböző tevékenységekbe. Egy másik fontos élmény és tapasztalat az Auli Leiniö-vel való találkozó volt. Auli egy fogyatékos személy, aki támogatott lakhatást biztosító otthonban él és a KVPS-nél dolgozik havonta 4 napot. A munkaköre projektasszisztens és a képzések értékelő kérdőíveit dolgozza fel, rögzíti, összesíti munkája során. A finn szabályok meghatározzák mekkora havi fizetés esetén tarthatják meg a fogyatékos személyek az önkormányzattól, államtól kapott ellátásaikat is, és mivel azok alapvetően fedezik a szükségleteiket, ezért nem magas a nyílt munkaerő-piacon dolgozók száma. Auli saját maga találta ki, hogy szeretne a KVPS-nél dolgozni. Pár évvel ezelőtt egy Erasmus+ projekt keretében Ausztriába utazott a szervezettel, ahol találkozott több olyan érintettel is, akik adminisztratív munkát végeztek, ettől kapott kedvet ő is. Levelet írt a KVPS munkatársainak, amelyben leírta, hogy szeretne a szervezetnél dolgozni, és végül több adminisztrációs akadály elhárítása után felvették őt. Inspiráló volt látni a talpraesettségét és a helytállását, az pedig különös élmény volt, hogy ha közvetve is, de mindez egy EU projektnek köszönhető. A tanulmányút során az egyik legfontosabb tapasztalat az volt, hogy apránként, kis lépésekkel el lehet kezdeni bevonni az érintett személyeket az egyes munkafolyamatok megismerésébe, teret lehet adni a véleményüknek, és az egyes fejlesztési kérdésekben lehet alapozni a tapasztalataikra.

#ERASMUSDAYS • 2019
What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th
of October
2019

Az érintettek bevonásának tanulmányozása – fogyatékos emberek a szervezet irányításában

2. tanulmányút összefoglaló beszámolója

Résztevő neve: Dr.Gazsi Adrienn, a jogsegély szolgálat vezetője

Fogadó szervezet neve: Kehitysvammaisten Palvelusäätio (KVPS)

A tanulmányút helyszíne: Finnország, Tampere

Dátum: 2018. június 10. és június 16. között

Az érintettek bevonásával kapcsolatos tapasztalatok

Meglátogatott szervezetek, az érintettek bevonásához kapcsolódó jogi háttér, fókuszpontok jó gyakorlatok

A fogadó fél neve (előadása, programja):

1. Kehitysvammaisten Palvelusäätio (KVPS) munkatársai (elnök, ügyvezető, tapasztalati szakértő) (how self-advocates are involved, Katri Hänninen) (The health and social services reform in Finland, Kirsi Konola) (How can I influence in? Auli Leiniö)
2. Aspa (programok bemutatása, prezentáció)
3. Tukena Vuores (lakóotthon) lakóotthon vezető, szociális gondozók
4. Inclusion Finland, Tulppaanitalo, (Jutta Keski-Korhonen)
5. Nokia, nappali foglalkoztató (<https://www.nokiankaupunki.fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/vammaispalvelu...>) (workshop for the elderly people with an intellectual disability)
6. NEO-OmaPolku (nappali foglalkoztatás, nappali ellátás)

A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ Egyezmény irányelveinek és az EU Fogyatékossgai Stratégiájának alkalmazása országos szinten és a szervezet működésében. A fogyatékos személyek jogaival kapcsolatos finn jogszabályok és a szervezet szabályzatainak megismerése.

Az tanulmányút során meglátogatott szervezetek, fókuszban az érintettek kiválasztása a tevékenységbe való bevonása:

Kiemelhető jó gyakorlatok:

- Kehitysvammaisten Palvelusäätiö (KVPS): a szervezet stratégiai célkitűzése az érintettek bevonása a döntéshozatali tevékenységbe. A kiválasztás: munkavállaló jelentkezése (Lásd: How can I influence in? Auli Leiniö). A szervezet kuratóriumában jelenleg érintett szülők vannak, de fogyatékossgal élő munkavállalóik másokkal azonos alapon dolgoznak a szervezetben.

Elősegítik a fogyatékossgal élő munkavállalók képességeire, tudására és hozzájárulására vonatkozó tudatosság növelését.

Előremutató gyakorlat: a fogyatékos munkavállalók szakértelmének, érdemeinek, képességei, valamint a munkahelyi hozzájárulásuk elismerésének transzparenciája.

A fenntartott szolgáltatások vonatkozásában:

A fogyatékos emberek számára hozzáférési lehetőséget biztosítanak többféle otthoni, intézményi és egyéb közösségi támogató szolgálathoz, beleértve azt a személyes segítséget (personal assistant), mely a közösségben éléshez és a közösségbe történő beilleszkedéshez, valamint a közösségtől való elszigetelődés és kirekesztődés megelőzése céljából szükséges.

A fogyatékossgal élő személyek sokféleségének elismerése, valós szükségletek szerinti szolgáltatások nyújtásának, a személyközpontú tervezésnek nagyon előremutató elemeivel, mintaprojektekkel találkoztunk (personal budget, fogyatékossgügyi kártya QR kóddal, egészségügyi finanszírozási reform, az érintett személyek tulajdonosi, bérleti jogának elismerése a bentlakásos szolgáltatásokban) amelyek hazai gyakorlatba bevezetése indokolt lehet.

- Tukena Vuores (lakóotthon): A szociális szolgáltató rendszer klasszikus érdekvédelmi fórumaiba (lakógyűlések) vonják be az érintetteket.

Olyan gyakorlatot alakítottak ki, amelyek során a fogyatékossgal élő személyeket tevékenyen bevonják a programokkal kapcsolatos döntéshozatali folyamatokba, különösen az őket közvetlenül érintő döntések vonatkozásában.

- Inclusion Finland: Az érintettek bevonása családtagjaikon, professzionális támogatóikon keresztül. Finnországban az Egyezmény végrehajtására irányuló jogalkotási folyamat és politikák kidolgozása és végrehajtása során, továbbá a fogyatékossgal élő személyeket érintő kérdésekkel kapcsolatos más döntéshozatali eljárásokban aktívan bevonják közvetlenül vagy képviseleti szervezeteiken keresztül a fogyatékossgal élő személyeket. A szavazás akadálymentes a fogyatékos személyek számára, és gyakorolhatják politikai jogaikat, biztosított, a fogyatékos személyek, mint választók, szabad akaratnyilvánítása.

- NEO-OmaPolku (nappali foglalkoztatás, nappali ellátás) a fogyatékossgal élő személyek számára olyan inkluzív programok, foglalkoztatás lehetőségének

biztosítása, mely támogatja egyéni autonómiájuk és függetlenségük, beleértve saját döntéseik meghozatalának szabadságát. Nagy hangsúlyt fektet a szervezet arra, hogy a fogyatékos személyek másokkal azonos alapon a tehetségüket kibontakoztathassák (művészeti területek) illetve arra hogy a fogyatékos személyek számára az információs és a kommunikációs vívmányok hozzáférhetőek legyenek.

- ASPA: a fogyatékosággal élő személyek aktív elérésével, tájékoztatásával igyekeznek csökkenteni annak kockázatát, hogy otthonukon belül és azon kívül (szociális intézményben), erőszak, testi sértés vagy bántalmazás, hanyag vagy gondatlan bánásmód, rossz bánásmód vagy kizsákmányolás áldozatává váljanak, hangsúlyt helyeznek a szexuális edukációra.

Programok a fogyatékos emberekkel kapcsolatos sztereotípiák, előítéletek lebontása ellen, beleértve a nemmel és az életkorral kapcsolatosakat is.

- Nokia, nappali foglalkoztató: viszonylag szegregált foglalkoztatási forma, de nyílt munkaerőpiaci elemekkel, a dolgozók, ellátottak mindegyike fogyatékos megváltozott munkaképességű személy

Általános tapasztalat a CRPD elveinek, rendelkezéseinek megfelelő előremutató szakpolitikák és szervezeti gyakorlatok:

→ A CRPD elvek érvényesülnek a szervezetek tervei, programjai kialakításában, megvalósításában és értékelésében

→ törekednek arra, hogy biztosítsák a fogyatékosággal élő személyek számára jogaik teljes mértékű gyakorlását hátrányos megkülönböztetés nélkül

→ a Fogyatékosággal élő személyekkel kapcsolatos cselekvési programok és a Fogyatékosággal élő személyek esélyegyenlőségéről szóló általános szabályokban rögzített alapelveknek egyre erősebben szereznek érvényt a nemzeti, regionális és nemzetközi szintű politikák terén,

→ természetesen Finnországban az előremutató jogszabályok, kötelezettségvállalások ellenére is azért a fogyatékosággal élő személyek továbbra is akadályokkal szembesülnek a társadalomban való egyenlő részvételük során, számos erőfeszítés vár a szervezetekre ezek felszámolásában (létesítmények és anyagok hozzáférhetőek és könnyen érthetőek legyenek pl.)

#ERASMUSDAYS • 2019
What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th
of October
2019

ERASMUS

Az érintettek bevonásának tanulmányozása – fogyatékos emberek a szervezet irányításában

2. tanulmányút összefoglaló beszámolója

Résztevő neve: Dr. Palkó Gábor Ferenc, tapasztalati szakértő

Fogadó szervezet neve: Kehitysvammaisten Palvelusäätio (KVPS)

A tanulmányút helyszíne: Finnország, Tampere

Dátum: 2018. június 10. és június 16. között

2018. június 10. és június 16. között vettem részt a Kézénfogva Alapítvány képviseletében egy a finnországi Tampere városába szervezett tanulmányúton, ahol a fogadó szervezet, a Kehitysvammaisten Palvelusäätio (KVPS) munkatársai fogadtak bennünket. A KVPS egy Finnországban működő alapítvány, amely az intellektuális fogyatékossgal élő személyek részére nyújt speciális szolgáltatásokat (pl.: támogatott lakhatás), illetve ezen szolgáltatások folyamatos fejlesztésével, jobbításával foglalkozik.

A tanulmányút során az alapítványt, illetve annak társszervezeteinek működését, gyakorlatait tanulmányoztuk. Mint fogyatékossgal élő személy, és mint jogász, számomra különösen fontos volt látni a finnországi jó példákat, illetve az ezt lehetővé tevő jogi megoldásokat.

Finnország jogrendszere a hazához hasonlóan a római jogi alapokon nyugvó kontinentális jogrend, így az alkalmazott jogintézmények főbb elemeiben hasonlítanak a magyar jogrendszerre. Ugyanúgy, és ugyanazon tartalommal ismerik a jogképesség és cselekvőképesség fogalmát, illetve az azt korlátozó intézkedéseket

is. Fontos különbség, hogy a gondoksági rendszerük másképp kezel bizonyos a személytől elidegeníthetetlen jogok helyzetét. Alapvetés ugyanis mindkét jogrendszerben, hogy egyes jogok gyakorlását nem lehet másoknak átengedni, pl.: a politikai jogokat, vagy a személy családi jogállását meghatározó cselekményekhez való jogokat. Magyarországon aki cselekvőképességet kizáró, vagy ilyen témakörben korlátozó gondnokság alatt áll, nem gyakorolhatja ezeket. Finnországban a cselekvőképességben való korlátozás főszabály szerint nem érinti ezeket a jogokat. A KVSP társszerveivel (Incluson Finland, Aspa, NEO-OmaPolku, Tukena) együtt jelentős számú fogyatékossgal élő személy számára biztosítja a támogatott lakhatáshoz való hozzáférést, amely számomra az egyik legfontosabb tevékenységének tűnt az alapítványnak. Finnországban a tevékenység kedvező állami finanszírozásának rendszere – az állami koncesszióban lévő szerencsejáték-bevételek redistribúciója – ellátja az alapítványt bőségesen az ehhez szükséges anyagi forrásokkal is. Az alapítvány több fogyatékossgal élő kollégát is munkaviszonyban alkalmaz, így úgy vélem a tapasztalati szakértelem sem hiányzik az alapítvány munkájából.

A tanulmányút során több alkalommal is sikerült a „terepen” is megtekintetni a finnországi helyzetet, ezek közül kiemelném a Nokia városában megtekintett nappali foglalkoztató helyet, ahol a fogyatékossgal élő személyek egyszerre tudnak értékteremtő munkát végezni, miközben megkapják a nekik szükséges fejlesztő szolgáltatásokat is.

Összegezve tehát elmondhatom, hogy számomra tanulságos volt a tanulmányút, mivel számomra, mint nem a szociális ágazatban dolgozó jogásznak bepillantást engedett egy másik ország gyakorlatába, illetve jogrendszerébe. Az általam látottak, és tapasztaltak véleményeim szerint a témáról való gondolkodásom szerves részévé vált, és biztos vagyok benne, hogy ezeket a tapasztalatokat sikerül majd a későbbiek során hasznosítanom. Úgy vélem továbbá, hogy a Finnországban látott példák, megoldások, illetve a jogszabályi környezet teljeséggel adaptálható mind lokális szinten a Kézenfogva Alapítvány működésében (pl.: a fogyatékossgal élő személyekkel történő közös munka, illetve a döntésekbe történő bevonás további fejlesztése), mind pedig országos szinten (pl.: a támogatott döntéshozatal jogintézményének elterjesztése, vagy a cselekvőképességgel érintett korlátozások felülvizsgálata). Álláspontom alapján a jó gyakorlatok adaptálása mind az Alapítvány, mind Magyarország, és végső soron minden fogyatékossgal élő személy javára válna.

#ERASMUSDAYS • 2019
What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th
of October
2019

The banner features a blue background with colorful geometric patterns and the European Union flag on the left. A white banner with black text contains the hashtag and year. A pink banner below it asks 'What are YOU doing for #ErasmusDays?'. On the right, a white circle with a blue border contains the dates '10, 11 & 12th of October 2019'.

Az érintettek bevonásának tanulmányozása – fogyatékos emberek a szervezet irányításában

3. tanulmányút összefoglaló beszámolója

Résztevő neve: Fehér Miklós

Fogadó szervezet neve: KVPS-Kehitysvammaisten Palvelusaatio-Tampere;

A tanulmányút helyszíne:Tampere, Finnország

A tanulmányút időtartama: 2018. 09. 09-2018. 09. 15.

Vizsgált terület / szervezeti részleg: szept. 10. – Inclusion Finland KVTL; szept. 11. - NEO OmaPolku; szept. 12. - Nappali központ ASPA, KVPS; szept. 13. - Nuutisara-Day Center, KVPS; szept. 14- KVPS

Az összes meglátogatott szervezet döntő többségében értelmi sérült ügyfeleknek szolgált, így a tapasztalatok is döntően rájuk vonatkoznak!

Az Inclusion Finland KVTL a sérült embereket és családjukat támogatják, inklúzió és életminőség szempontjából. 180 társszervezetük van, 17 000 taggal. A szervezetet értelmi sérült emberek szülei alapították, így a vezetőséget kezdetől az érintettek egy csoportja alkotja - őket kuratórium szabályzatának megfelelően megválasztják. Évente tartanak nagygyűlést az összes tagszervezet számára, itt választják meg a tagokat, közülük egy fő értelmi fogyatékos ember. Ők maguk jelentkeznek erre a feladatra, amikor meghirdetik a lehetőséget. A megválasztás után van egy rövid felkészítés (1 nap) és a fogyatékos tag mellett mindig van egy asszisztens. A Board évi 4-5 alkalommal ül össze, egy egész hétvégére.

NEO-OmaPolku: Hétfőként minden klienssel leülnek és megbeszélik a heti programot. Ezen a megbeszélésen évente megkérdezik a jelenlévőket, hogy részt akarnak-e venni az ifjúsági tanács munkájában, így aki ezt jelzi, részt vehet. A mandátum akkor

végződik, ha a tagnak már nincs kedve részt venni a tanácsban. Jelenleg azért vannak öten, mert ennyi érintett vállalkozott a feladatra. A szakemberek elé általában egy írásos javaslat kerül. A résztvevőket bátorítják kritikai észrevételekre is, a tanács alakítása előtt elmagyarázták, miért fontos ez, mit jelent a döntéshozatal, a döntés szabadsága, stb. Az országos választáson részt vehetnek (van, aki támogatóval) és erre is felkészítik őket. Az üléseken mindig jelen van egy segítő, aki titkárként emlékeztetőt készít, segíti a kommunikációt, bemutatja a témát. A segítők jelenleg önkéntesen vesznek részt a tanács munkájában, de lehet, hogy a jövőben kapnak ezért pénzt.

Az ASPA-nál a kiválasztás jelentkezés és a szakemberek javaslata alapján történik.

A KVPS-nél a szervezet működését segítő tanács, mely az érintettekből áll, már régóta együtt dolgozik, új jelentkező nem bukkant fel. A tanácsot jelenleg 8 fő alkotja. Alapvetően önkéntes jelentkezés alapján kerültek a tagok a tanácsba. A kuratóriumban lévő sérült emberek is már régóta részt vesznek a tanácsban, mint szervezeti tagok.

A tevékenységekbe bevonást tekintve az Inclusion Finland KVTL-nél a sérült emberek külön tanácsot is alkotnak. A tagok fél évente összeülnek a kommunikációs vezetővel, és megbeszélik, mi jó, mi nem jó a szervezet kommunikációjában. Ezt képviseli később a vezetőség előtt a kuratóriumi tag. Egyébként minden új tevékenység bevezetése előtt tájékoztatják a tagokat (így nevezik a sérült embereket is, nem klienseknek!)

NEO-OmaPolku-nál érdekvédelmi feladat, ill. döntéshozatal esetében alapvetően meghallgatják az érintettek véleményét. Ennek szerve az ifjúsági tanács, mely alapvetően az érintettekből áll. Az üléseken mindig részt vesz egy szakember, aki segíti a folyamatot. Az ügyfeleknek szóló kérdőívet a szakemberekkel közösen alakítják ki, ezt a kliensek megválaszolják. Pl.: jelezték, hogy túl nagy a zaj az étkezőben – ezután különböző intézkedésekkel próbálták csökkenteni a zajt. Havi rendszerességgel tartanak üléseket. Jelenleg egy parlamenti képviselő látogatására készülnek. Az intézményi beléptetési procedúra kötelező elemeket tartalmazott korábban, nem volt választási lehetőség. A belépő klienseket alaposan tájékoztatták, miért van erre szükség. Újabban nem mindenkinél azonos a folyamat, nem kell mindent kitölteni, van idejük is erre.

ASPA: Peer review: a kiválasztott sérült emberek a lakóotthonok - támogatott lakások lakóit kérdezik rendszeresen, mivel elégedettek, mivel nem, milyen javaslataik vannak a szolgáltatások fejlesztésére. A tapasztalatok alapján a lakók nekik könnyebben elmondják a problémákat. 2-4 alkalommal van egy általános tervezés a szervezetben, a résztvevők fele sérült ember.

KVPS szervezet kuratóriumában 7 fő közül 5 szülő, közülük 1 fő sérült ember. Ő ugyanúgy, mint a már említett Tanács tagjai szabadon elmondhatják a véleményüket a szervezet tevékenységével kapcsolatban, javaslatokat is tehetnek újításokra, módosításokra. Különböző módon segítik a kommunikációjukat. Minden új esemény, szolgáltatás előtt megkérdezik az érintettek véleményét, nemcsak a tanácson keresztül. A fejlesztő részlegnél évente 1000 sérült emberrel találkozhatnak. A 9 fős

tanács igyekszik a többiek véleményét összegyűjteni. Egy évben négyszer mindenképpen összeülnek. Legutóbbi téma: hogyan mondjunk nemet, ha valaki randevúra hív, de mi nem akarunk menni. Nagyon büszkék arra, hogy tagok, ezért díjazást is kapnak. Sok szakemberük ért a kommunikációs technikákhoz. A legnehezebb helyzete a Boardban ülő képviselőnek van. A szervezet támogatóinak nagyon fontos a visszajelzés és az értékelés, így különösen figyelnek a szolgáltatás használóinak bevonására.

A tevékenység végzéséhez az Inclusion Finland KVTL-nél a megválasztás után a tag egy rövid, 1 napos felkészítésen vesz részt, ahol ismertetik, mi a kuratórium feladata, ő mit tud ehhez hozzátenni, milyen segítséget kap, hogyan kommunikáljon, stb. A NEO-OmaPolkunál egyéni felkészítést kap a tag. A tanács alakítása előtt elmagyarázzák, miért fontos ez, mit jelent a döntéshozatal, a döntés szabadsága. Az ASPA esetén az érintettek a tevékenység kezdete előtt kétnapos képzést kapnak. A KVPS-nél a tevékenység megkezdése előtt sokféle felkészítést kapnak az érintettek. A legfontosabb a választás megismertetése, hogy van joguk és lehetőségük a választásra. Ezzel együtt jár, hogy a saját helyzetüket is megismerjék, legyen reális önképük a résztvevőknek. Általában csoportban dolgoznak, mert a csoporthatás is fontos. A nagyon nehéz helyzetben lévőekkel egyénileg is foglalkoznak. Próbálják őket segíteni, hogy legyenek ambíciózusak, legyenek terveik, vágyaik.

Az érintettek támogatása a tevékenységük során: az Inclusion Finland KVTL-nél a kliens mellett van egy személyi asszisztens a megbeszélések során, segít értelmezni az elhangzottakat, illetve kommunikálni azt, amit a sérült tag mondani szeretne. A NEO-OmaPolkunál is lehetőség van az állandó személyes segítségre. Az ifjúsági tanács tagjai szabadon kimondhatják a véleményüket, segítik is a kommunikációt, ha kell, pl. képekkel. Van lehetőség önálló döntéshozatalra is. Az ASPA-nál jelenleg 3 szakember segíti az érintettek munkáját, velük utaznak az otthonokba, felírják a válaszokat, stb. A KVPS-nél különböző kommunikációs technikákat ismerő szakember van jelen a tanács, illetve a kuratórium ülésein, ő segíti az érintettek kommunikációját és megértését.

Az Inclusion Finland KVTL-nél a Boardban részt vevő tagok az ingyenes személyi asszisztencia mellett költségtérítést kapnak. A NEO-OmaPolku-nál jelenleg önkéntesen vesznek részt a tanács munkájában, de lehet, hogy a jövőben kapnak ezért juttatást. Az ASPA-nál a tevékenységért rendes fizetést kapnak, munkaszerződéssel. A KVPS-nél a résztvevők szintén kapnak díjazást a tevékenységük után.

Együttműködés a foglalkoztató szervezet és a mentorálási szolgáltatást nyújtó szervezet között: az Inclusion Finland KVTL esetében a fő foglalkoztatási formák az intézményi foglalkoztatás, ill. a közösségi foglalkoztatás - itt több ezren dolgoznak, ehhez képest a nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatás elenyésző, nagyjából 300 értelmi sérült dolgozik itt. Az intézményi foglalkoztatásánál értelemszerűen állandó a mentorálást biztosító szakember jelenléte. A közösségi foglalkoztatás keretében a munkavállaló nyílt munkaerő-piaci cégnél dolgozik, de nincs munkaviszonyban, a munkaadó a munkavállalót delegáló szervezettel áll jogviszonyban. A mentorálás

lehetősége biztosított, állandó a kapcsolat a mentorálást biztosító szervezettel. Ugyanakkor nincs állandó mentori jelenét, egy idő után a munkavállaló egyedül, önállóan dolgozik. A nyílt munkaerőpiacon létezik Támogatott Foglalkoztatás, ahol szintén igénybe vehető mentorálás is, de ez a foglalkoztatási forma nem jelentős. A NEO-OmaPolkunál 6 kliens dolgozik a nyílt munkaerő-piacon, akiket személyesen mentorálnak. A munkavállalók érdekvédelmét a Vates Foundation segíti, közvetíti a munkavállalók és a munkáltatók között. Tevékenységei: érzékenyítő, közvéleményformáló rendezvények, tájékoztató alkalmak. A Nuutisara-nál a kliensek felmérését végzi szakember mentorál a nyílt munkaerő-piacon is, ő készíti fel a munkaadókat - a többi szakember a védett foglalkoztatási részen dolgozik. Az itteni vendéglátónk, Mika örülne, ha kapna maga mellé segítséget. Összesen 15 ügyfelük dolgozik a nyílt munkaerő-piacon.

A foglalkoztatással kapcsolatban nyújtott mentorálási/coaching szolgáltatások: az Inclusion Finland KVTL-nél az érintettek közül szószólókat képeznek, akik meglátogatják a munkaadókat, hogy a sérült emberek helyzetéről, vágyairól, igényeiről beszéljenek. A Támogatott Foglalkoztatás szolgáltatásai (képeség- és igényfelmérés, felkészítés a munkavállalásra, konkrét munkakörök keresése, munkaerő-közvetítés, beilleszkedés elősegítése) náluk elérhetőek. A szolgáltatást a helyi nagyobb önkormányzat (megyei szintnél alacsonyabb szintű) finanszírozza. A NEO-OmaPolku-nál először egy egész héten át személyes mentorálással segítik a munkahelyi beilleszkedést, majd ritkábban. Van, akit csak évente 2-3-szor látogatnak meg a munkahelyén.

A Nuutisara-nál (Nappali központ és védett foglalkoztató) minden ügyfélnek van személyes mentora, aki egyénileg készíti fel a klienst a munkavégzésre. A felkészítés során a műhelyben munkapróbára kerül sor, ezután döntenek el a szakemberek, milyen irányban haladjon tovább a munkavégzés. Nincsenek standardizált mérési eszközök, a megfigyelés a döntő.

Finnországban a munkavégzéshez elvileg mindenkinek jár személyi asszisztencia.

Az ügyfélnek nyújtott szolgáltatás tekintetében a különbség az intézményen belüli és az intézményen kívüli foglalkoztatás között van. Az intézményen kívüli foglalkoztatás két fajtája – a közösségi, illetve a munkavisztonnyal járó nyílt munkaerő-piaci - között nincs különbség, mindkét esetben igénybe vehető a személyes mentorálás, de többnyire e nélkül zajlik a munkavégzés. Az intézményi foglalkoztatás esetén a szakemberek jelenléte állandó. Amennyiben valaki kikerült a nyílt munkaerő-piacra, de ott valamiért megszűnik a munkaviszonya, visszaveszik a foglalkoztató központba.

A mentorálási szolgáltatás ingyenes (az önkormányzat finanszírozza), személyi segítőt meghatározott időkeretben vehetnek igénybe az érintettek, ezt a szolgáltatást a munkavégzés során is használhatják. Az ügyfelek már korábban kapcsolatba kerültek a szervezettel, általában a védett foglalkoztatási formából lépnek ki a nyílt munkaerőpiacra, de mint említettem, ez legtöbbször nem munkavisztonnyal járó közösségi foglalkoztatás. Bizonyos esetekben a médiában is hirdetik a szolgáltatásaikat.

Alapvetően az egyén felkészítésén van a hangsúly, kevésbé formalizált formában. A legfontosabb, hogy minél alaposabban megismerhessék az érintettek kívánságait, véleményét.

A jó gyakorlatokat tekintve a szószólói szolgáltatás ebben a formában még nem ismert előttem Magyarországon. Az intézményi foglalkoztatás esetén fontos, hogy a munkajellegű tevékenységeknél a szakemberek elsősorban az adott terület szakemberei. Például a filmeket gyártó médiaműhely vezetője elsősorban filmes szakember, a szociális szakot később végezte el.

A Barátság Nagykövete Petri, 43 éves, értelmi sérült és autista fiatalember, akit egy barátja meghívott a lakóotthonába, ahol találkozott valakivel, aki nem tudott beszélni. Petri itt rájött, ha melléül és beszél hozzá, tud neki segíteni a saját tapasztalatait felhasználva - ez volt a gyökere a programnak. Ekkor megszervezték meg, hogy kellő felkészítés és folyamatos kísérés mellett biciklivel lakóotthonokat látogasson. Az ötlet valóban Petritől származott! El is végzett ez ügyben esti szakon egy iskolát, most már ő képi ki az új nagyköveket is, akik már kilencen vannak. Munkaszerződéssel, heti 15 órát dolgozik, megtérítik az utazási költségeit is. Egyelőre a jövő évig van szerződése, amíg a projekt tart. A nagyobb utakra a szülei kísérik el. Petri tagja a szakértői csoportnak a szervezetben, melyek évente 4-5-ször összeülnek, megbeszélik az új projekteket.

A fogyatékos emberek elhelyezkedési lehetőségeit vizsgálva azt látjuk, hogy a védett foglalkoztatók alapvetően szorosán együttműködnek a lakhatási, terápiás szolgáltatást nyújtó szervezetekkel, ill. legtöbbször esetben a szolgáltatási portfólió része a foglalkoztatás. A közösségi foglalkoztatás nyíltpiaci szereplőknél történik, de itt sem kötnek a résztvevőkkel munkaszerződést, jogviszonyban a küldő szervezet és a munkáltató állnak. A munkát végző érintett minimális díjat, napi 12 Eurót kap, ami szociális ellátásnak számít. Ez akár évekig is eltarthat, a szakemberek igyekeznek a hagyományos munkaviszonyi foglalkoztatás felé terelni a folyamatot, de ebben nem érdekeltek a munkáltatók (nem kapnak támogatást a foglalkoztatás után), így gyakorlatilag ingyen munkaerőhöz jutnak. A szakember ezt a „fenn rabszolgaságnak” nevezte. A nyílt munkaerő piacon alapvetően PR szempontok miatt foglalkoztatnak sérült munkavállalókat. A munkáltatók ugyan kapnak támogatást, ha hátrányos helyzetű munkavállalókat foglalkoztatnak, de ebben a csoportban a fogyatékos emberek az utolsók, akiket figyelembe vesznek. A Finnországban viszonylag magas munkanélküliség sem kedvez a sérült emberek foglalkoztatásának. Sokszor az érintettek hozzátartozói sem helyeslik a munkaviszonnyal járó nyíltpiaci foglalkoztatást, mert félnék a kockázatoktól. A nyíltpiaci munkáltatók a sérült emberek számára külön nem alakítanak ki munkaköröket. Az óradíj itt általában 10 Euro. Jelenleg több szervezet is azon dolgozik, hogy emeljék a nyílt munkaerő-piacon dolgozó értelmi fogyatékos emberek számát, elsősorban a munkáltatók érdeklődésének felkeltésével. Ugyanakkor védett körülmények között nagy a lehetőségek tárháza, az ügyféllel különböző támogatott kommunikációs csatornákon keresztül beszéljük meg, hogy milyen munkakör lenne számára ideális.

A szabályozást tekintve, ha valaki a nyílt munkaerőpiacon szeretne dolgozni, nagy eséllyel elveszti az igen magas szintű szociális pénzübeli támogatását: 730 Euró feletti munkajövedelem esetén történik ez meg, míg a finn átlagjövedelem 3000 Euro felett mozog. Például a KVPS-ben dolgozó sérültek csak heti 2 napon dolgoznak 6 órát, mert különben átlépnék a 730 Eurós keretet, és elvesztenék a nyugdíjat, ami más támogatásokkal együtt akár 1500- 2000 Euro is lehet!

Összehasonlításképpen Magyarországon jelenleg a jövedelmi limit több, mint 200 000 Ft, miközben az átlagjövedelem ennél alig 40 000 Ft-al magasabb.

A fogyatékos munkavállalók érdekvédelmét tekintve: a Fogyatékosági Fórumban minden sérültekkel foglalkozó szervezet rész vesz, itt az ügyfelek által megfogalmazott problémák is szóba kerülnek, így a foglalkoztatással kapcsolatosak is. A hagyományos szakszervezeteknek alig van sérült tagja, egyes szakszervezetek nem vesznek fel értelmi sérülteket.

Résztevő neve: Gyergyádes Tibor

Az érintettek kiválasztása a szervezeteknél a tevékenységekbe való bevonás során úgy zajlik, hogy a kliens és szociális segítője dönt a jelentkezésről. Ezt követően kerül sor a munkapróbára, melynek során többféle tevékenységet próbálhat ki a jelentkező. Az intézményvezető ennek megfigyelése után dönt a felvételtől, s arról, melyik részlegbe veszik fel a jelentkezőt. Írásos felvételi teszt nincs, a döntés előtt a team-mel egyeztetnek. Az intézményben több részleg van, ezekbe a képességek alapján nyernek felvételt a kliensek. Ilyen részlegek - asztalosüzem, varró és szövő-részleg, csomagoló és kommissiózó-részleg, kerti munka.

A felkészítés keretében mindenki kap balesetvédelmi tájékoztatást, oktatást, emellett a munkafolyamatok betanítása személyre szabottan történik. A dolgozók munkatempója eltérő, ennek látszólag nem volt különösebb jelentősége. Lehetőség van csoportban és egyéni munkaterületen is dolgozni. Az érintettek munkaruházatot, munkaeszközöket és szerszámokat természetesen kapnak, emellett pedig szakmai felügyeletet és vezetést. A munka csak egy részét képezi a napirendnek, közösen tervezik meg az egyéb, pl. szabadidős aktivitásokat is.

A kliensek kb. fele dolgozik munkaszerződéssel, ami fizetéssel jár, a kliensek másik fele közösségi munkaként végzi a tevékenységét, ők napidíjat kapnak, ami nagyjából fedezi az étkezésüket.

A nappali központban (ASPA) a kliensek és a mentor napi kapcsolatban állnak, a nyílt munkaerőpiacon jelenleg 2 ügyfelük dolgozik munkaszerződéssel. Mika a mentor, aki tartja a kapcsolatot az ügyfelekkel és a munkáltatókkal.

A NEO OmaPolku szervezetnél két coach dolgozik, ők egyéni esetmunkát végeznek az ügyfelekkel. Közvetett módon a teljesebb élethez segítik klienseiket a szolgáltatásaik során. A médiastúdió „kisvállalkozásként” működik, a piaci bevételeiket a sérült munkatársaik kapják meg. Amennyiben ez átlátható körülmények között zajlik, ennél nincs hatásosabb mentorálás és ösztönzés.

A munkában való elhelyezkedés első hetében teljes munkaidőben jelen van a mentor, utána ritkuló rendszerességgel, évente csak 2-3 alkalommal vannak jelen amellet is, aki már gyakorlott. Összesen 12 mentorral dolgoznak.

Nincs különbség a nyílt munkaerőpiaci, ill. a védett foglalkoztatás esetén nyújtott mentorálásban. Vannak ügyfelek, akik a nyílt munkaerő-piaci munkahelyről visszatérnek, csatlakoznak valamelyik foglalkoztatási csoportjukhoz, ők is ugyanazt a mentori támogatást kapják, mint korábban.

Finnországban is nagy probléma a nem legális foglalkoztatás kérdése, többször szóba került a téma. Az értelmi sérült munkaképes emberek mindössze 2-3 %-a dolgozik hivatalos, bejelentett keretek között, s nem tűnik könnyen orvosolhatónak ez a helyzet. A NEO OmaPolku szervezet szolgáltatásainak igénybevétele az ügyfelek számára díjmentes. Finanszírozásuk jórészt állami szerepvállalással történik a szerencsejáték-adó visszaosztásából. Több forrásból szerezhetnek tudomást a szolgáltatásaikról, van létszámhatár, de azt rugalmasan kezelik. A mentorálási (coaching) szolgáltatásokon kívül több szolgáltatás, gyakorlat is említést érdemel: a mozgáskorlátozottak szállítását a Taxi Tampere vállalat műszakilag erre felkészített taxikkal ingyen bonyolítja le. Nem kifejezetten mentori szerepnek mondható, de a KVPS ShortBreak szolgáltatása mégis figyelemre méltó: a hazai Fecske szolgáltatáshoz hasonló modelltől van szó, amely a sérült gyerekeket nevelő családoknak jelent segítséget. A KVPS ügyfelei személyi segítőt igényelhetnek havi 30 órában. Az ASPA munkatársa, Milla esetében találkoztunk is a személyi segítőt, aki a vasútállomáson várta Milla-t, s együtt utaztak Helsinkibe. A KVPS „társ-szakembereit” egy kétnapos képzés során készítik fel a sorstárs-segítő munkájukra.

Az ASPA szervezetében vannak sérült munkatársak, akik sorstársaikat mentorálják professzionális keretek között, munkarendben, fizetésért. Az ő szerepük fontos, hiszen a támogató kapcsolat megfelelő szintje könnyebben építhető fel.

A mentorálási szolgáltatások terén tapasztalt jó gyakorlatok közül leginkább a feladatok szakszerű felosztása volt szembeűnő. Találkoztunk olyan szervezettel, ahol minden kolléga ért mindenhez, de olyannal is, ahol a coach-nak csak a coaching volt a feladata, a gondozónak pedig a gondozás. Ez nagyon pozitív példa, az ügyfelek szempontjából nagyon megnyugtató lehet az, hogy a vele foglalkozó szakembernek van ideje és energiája csak vele foglalkozni a megbeszélte időben.

Az érintettek munkavállalási lehetőségeit is vizsgáltuk. A munkanélküliség jelentős probléma Finnországban. A sérült emberek nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatása egyelőre kevésbé kiaknázott terület. A fő akadályok két részre oszthatóak: 1. bérkorlát: az állami juttatásban részesülő sérült ember maximum 730 euró bért kaphat; 2. a cégek nem ismerték még fel az ebben rejlő lehetőséget, illetve nem ismerik el ennek létjogosultságát. Közvetett ok lehet még a sérült embereket támogató szervezetek részéről az erre való átállás nehézsége. Alapvető jellemző az anyagi stabilitás és biztonság: a sérült ember a megélhetéséhez elegendő állami támogatást kap, nem szorul rá arra, hogy munkaviszonyt létesítsen. Ha mégis ezt szeretné, akkor relatív alacsony munkabérért teheti ezt meg. A támogató szervezetek részéről aláírás-gyűjtés van folyamatban, aminek célja a bérkorlátról szóló törvény

módosításának előterjesztése. A felsorolt tényezők miatt a nyílt munkaerőpiaci elhelyezkedés esélyei és lehetőségei kevésbé jelentősek, országos szinten mindössze néhány száz fogyatékos ember dolgozhat. (Információink elsősorban az értelmileg akadályozott (learning disability) munkavállalókra vonatkoznak). A „védett” foglalkoztatás az elterjedt foglalkoztatási forma, amiben az önkormányzatok mellett a civil és magánszféra is szerepet kap.

Bármely szervezetnél megfigyelhető a közös döntéshozatali kultúra a mindennapokban. Az érintettek, a szolgáltatásokat igénybe vevő ügyfelek különböző érdekvédelmi szintekkel lehetnek kapcsolatban. Az Inclusion két jogással dolgozik, az érdekvédelem minden legális szintjén kifejtik tevékenységüket. Ennek árnyoldala, hogy létezik illegális foglalkoztatás, ami a résztvevőknek „szükséges rossz”-ként tűnik fel, ezért az érdekvédelmi szervezetek nem tudnak rajta változtatni, amíg az érintettek ezt nem kérik. A támogatott döntéshozatal a nálunk ismert formában nem működik, a döntés maga az érintett számára fenn van tartva, de a választási lehetőségek eléggé szűkösek, jogszabályok útján szinte minden meg van határozva. A KVPS-ben a vezető tanács tagjai részben érintettek szüleiből, részben sérült emberekből állnak. A korábban említett döntéshozatali kultúra megjelenése itt is magától értetődő.

ErasmusDays 2019 - Fókuszban a jogok

Fókuszban a jogok

2015-2017

A fogyatékos személyek és a velük foglalkozó munkatársak, családtagok jogtudatossága, az ENSZ Egyezmény egyes cikkeinek módszertani útmutatója

Eredmények:

Módszertani útmutató az értelmi fogyatékos személyek jogainak gyakorlásához
Útmutató az ENSZ Fogyatékossgal Élő Személyek Jogairól szóló Egyezményében foglalt jogok gyakorlásához (Könnyen érthető változat)

<https://lightsonrights.wordpress.com/methodological-guideline/>

Válogatás a program folyamán készült képekből:

#ERASMUSDAYS • 2019
What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th
of October
2019

The banner features a colorful geometric pattern in shades of blue, orange, and pink. On the left, there is a stylized European Union flag with the twelve stars. On the right, there is a circular graphic containing the dates and a small arrow pointing to the right.

#ERASMUSDAYS • 2019
What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th
of October
2019

The banner features a blue background with colorful geometric patterns and the European Union flag on the left. A white banner across the top contains the text "#ERASMUSDAYS • 2019". Below it, a pink banner says "What are YOU doing for #ErasmusDays?". On the right, a white circle contains the dates "10, 11 & 12th of October 2019".

#ERASMUSDAYS • 2019
What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th
of October
2019

#ERASMUSDAYS • 2019
What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th
of October
2019

#ERASMUSDAYS • 2019
What are YOU doing for #ErasmusDays?
10, 11 & 12th
of October
2019

A program bővebb leírása:

A KézenFogva Alapítvány több nemzetközi partnerrel közösen valósítja meg, a spanyol koordinálású Stratégiai Partnerség projektet. A pályázat célja, hogy felhívja a figyelmet az értelmi fogyatékos emberek aktív állampolgárságára. A kétéves projekt során jó példák megosztásával mutatjuk be és ismerjük meg, hogy különböző szakterületeken hogyan valósulhat meg ez a cél. A megvalósítás során követjük és használjuk az ENSZ Fogyatékosággal Élő Emberek Jogairól szóló Egyezményét és az Európai Unió Fogyatékosügyi Stratégiáját. Az első projekttalálkozó novemberben, Barcelonában lesz. A programban rajtunk kívül szlovén, lengyel, svéd és spanyol partnerszervezetek vesznek részt. Büszkeség számunkra, hogy nemzetközi szinten is bemutatjuk eddig elért eredményeinket, kidolgozott módszereinket és ezzel együtt további új metódusokat tanulhatunk.

<https://lightsonrights.wordpress.com/introduction/>

ErasmusDays 2019 - STEPS

STEPS

2015-2017

Az intézményi férőhely kiváltási folyamatot segítő tananyagok fejlesztése munkatársak, családtagok és fogyatékos személyek részére.

Eredmények:

Tréning anyag és útmutató a tapasztalati szakértők kiválasztásához és felkészítéséhez

A te otthonod vagy az enyém

Tovább lépés és előre tervezés

Képzési anyag a szakemberek és fogyatékos személyek részére, az intézeti környezetből közösségi alapú lakhatásba való költözés átmenetének támogatásához
Co-tréneri kézikönyv

<https://goo.gl/forms/Cn0rk1RedJAONtey2>

Válogatás az elkészült anyagokból, képekből:

- [Angol nyelvű hírlevél](#)
- [Co-tréneri kézikönyv](#)
- [Prezentáció a projektről](#)

A colorful banner for Erasmus Days 2019. The banner features a blue background with a white banner across the middle containing the text '#ERASMUSDAYS • 2019'. Below this, a pink banner reads 'What are YOU doing for #ErasmusDays?'. On the left, there is a stylized European Union flag. On the right, a circular graphic contains the text '10, 11 & 12th of October 2019'. The background is decorated with various colorful geometric shapes and patterns.

#ERASMUSDAYS • 2019

What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th of October 2019

The banner features a colorful geometric pattern in shades of blue, orange, and pink. On the left, there is a stylized European Union flag. On the right, there is a circular graphic containing the dates '10, 11 & 12th of October 2019'. The text is in white and pink, set against a dark blue background.

#ERASMUSDAYS • 2019
What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th
of October
2019

A pályázat célja, hogy olyan tananyagok fejlesszen és teszteljen, amelyek segítik a fogyatékos személyek nagy intézményekből közösségi alapú lakhatást biztosító otthonokba való kiköltözést. Az anyagok szakmai támogatást nyújtanak nem csak a szakembereknek, hanem az érintett ellátottaknak is, abban, hogyan tanulhatnak meg olyan alapvető dolgokat, amelyek változni fognak a megváltozott életkörülményeik miatt, mint például bevásárlás önállóan, szociális kapcsolatok kialakítása, stb. A projekt egyedisége abban rejlik, hogy tapasztalati szakértőket is bevonunk a képzésekbe, ők is co-trénerként vesznek részt az oktatáson, ahol megoszthatják a saját tapasztalataikat, saját nézőpontjukat az egyes kérdésekkel kapcsolatban. A kétéves pályázati idő alatt a tananyagok fejlesztésén kívül többször tartunk pilot képzéseket, amelyek tapasztalatai alapján, ha szükséges át is dolgozzuk azokat. (Koordinátor: KézenFogva Alapítvány, Magyarország)

[Angol nyelvű hírlevél: STEPS Newsletter Summer 2017](#)

A STEPS projekt tréninganyagai

Magyar nyelven:

<https://goo.gl/forms/Cn0rk1RedJAONtey2>

Angol nyelven:

<https://goo.gl/forms/E1572TJZrC7eNJRO2>

Finn nyelven:

<https://drive.google.com/open?id=1-0Cqx33y4UBwY6kWb1CgVAXWaXojdw-K>

Román nyelven:

https://drive.google.com/drive/folders/1MjQNFdhyGF_PHFwjVNQD6CG31oHsFRRH...

Partnerség

KézenFogva Alapítvány (Magyarország)

www.kezenfogva.hu

Social Care Training Ltd (Egyesült Királyság)

www.sctltd.eu

Fundatia Alpha Transilvana (Románia)

<http://www.alphatransilvana.ro/>

Kehitysvammaisten Palvelusäätio (Finnország)

<http://www.kvps.fi/>

inproof (Belgium)

<http://www.inproof.eu/>

#ERASMUSDAYS • 2019

What are YOU doing for #ErasmusDays ?

10, 11 & 12th

of October
2019

#ERASMUSDAYS • 2019

What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th

of October
2019

#ERASMUSDAYS • 2019

What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th
of October
2019

WWW.ERASMUSDAYS.EU

#ERASMUSDAYS • 2019

What are YOU doing for #ErasmusDays?

10, 11 & 12th
of October
2019